

Politická ekonomie médií

Monika Metykova

m.metykova@sussex.ac.uk; 32153@mail.muni.cz

Než si rozebereme definici, úkol v menších skupinách

Naše “závislost” na laptotech, mobilních telefonech, chytrých hodinkách apod.

Kdo je vyrábí? Jaké jsou jejich podmínky práce?

Jak jsou distribuované? Jaké zdroje jsou potřebné k jejich výrobě?

Jak a kde jsou nejčastěji konzumované nebo používané?

Co se s nimi stane až doslouží?

The Worst Place on Earth: Baogang Steel and Rare Earth complex

In 2009 [China produced 95% of the world's supply of these elements](#), and it's estimated that the Bayan Obo mines just north of Baotou contain [70% of the world's reserves](#).

Zdroj:
<https://www.bbc.com/future/article/20150402-the-worst-place-on-earth>

(Credit: Liam Young/Unknown Fields)

Zdroj: <https://www.latimes.com/world-nation/story/2019-07-28/china-rare-earth-tech-pollution-supply-chain-trade>

Videa k tématu:

BBC:

<https://www.youtube.com/watch?v=tUdqZdFr-w>

Al Jazeera:

<https://www.youtube.com/watch?v=4wPYbSjVrVQ>

CNBC:

<https://www.youtube.com/watch?v=NtNU261NVrg>

Laborers work at the site of a rare-earth mine in Jiangxi province, China, on Oct. 20, 2010. China has denied a report that the government plans to slash export quotas of rare earths next year, seeking to ease international jitters about China's stranglehold on supplies. (Jie Zhao / Corbis via Getty Images)

Co je politická ekonomie komunikace?

Mosco:

The study of the social relations, particularly the power relations, that mutually constitute the production, distribution, and consumption of resources, including communication resources.

Širší definice

- study of control and survival in social life; control = political process (how a society organizes itself, manages its affairs and adapts to change); survival = economic because it involves the processes of production and reproduction.

Co charakterizuje tento přístup?

- HISTORY - social change as historical transformation
- SOCIAL TOTALITY - a big picture of society, totality of social relations that make up the economic, political, social and cultural areas of life
- MORAL PHILOSOPHY - values that help to create social behaviour and moral principles that ought to guide efforts to change it
- PRAXIS - unity of thinking and doing

Adam Smith

- Považovaný za zakladatele politické ekonomie, byl filosofem, morální dimenze v jeho díle.
- <https://www.youtube.com/watch?v=ejJRhn53X2M>

Doporučená četba – hlavní teze

Calabrese:

- Koncept morální ekonomie (autorem je E. P. Thompson) uplatnil na globální komunikační práva
- Morální ekonomie je diskutovaná v protikladu k tržní ekonomii a obzvláště k neoliberalnímu ekonomickému řádu
- Sociologická encyklopedie definuje morální ekonomii jako: obecně sdílený konsensus týkající se předpokladů a očekávání upravujících pravidla [reciprocity](#) v ekon. jednání a stabilizující se v systému [sociální kontroly](#). Pojem *e.m.* vytvořil *E. P. Thompson* jako název alternativy [tržní ekonomie](#), kterou zformovaly povstávající angl. lidové masy v 18. st. Vychází z pojetí soc. antropologie *É. Durkheima* a *B. Malinowského* a souvisí s konceptem „sociální vkořeněnosti“ ekon. jednání v tradičních ekonomikách v pojetí *K. Polányiho* (viz [ekonomická sociologie](#)). Zatímco původně byly proti sobě – hist. i systémově – stavěny „tržní“ a „morální“ ekonomie, v současných analýzách se prokazuje nutná „vkořeněnost“ i tržní ekonomiky, ovšem s přesunem morálních kritérií a pravidel reciprocity z trhu zboží na [trh práce](#). Oproti *Marxově* tezi o komodifikaci pracovní síly v kapitalismu je její zhodnocování ve státě blahobytu postupně morálně svazováno.

Meehan a Wasko:

Text je reakcí na kritiky studií ve tradici pol. ek. médií

Staví do protikladu tradici pol. ek. médií a její kritický přístup, především kritiku kapitalismu a novější studie z oblasti media industry studies, media economics, screen industry studies, production studies, or creative industry studies, které opomíjí kontext kapitalismu a jsou spíš oslavného charakteru.

Fuchs, C. a V. Mosco:

Krise kapitalismu a obnovený zájem o dílo Karla Marxe

4 role médií v kapitalistické ekonomii:

- Média ve formě komodity
- Média ve formě ideologie
- Percepce médií
- Alternativní média

Theocarakis:

Pojednává o práci jako základu hodnoty

Marxova pracovní teorie hodnoty je hodně známá a debatovaná,
Theocarakis ale také pojednává o dalších tradicích, např. v díle Adama
Smithe a Davida Ricarda

Kopie nahrávky

- Nahrávku semináře je možné si stáhnout ze složky Studijní materiály v IS.